

**คู่มือการดำเนินโครงการ
สนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ
ประจำปีงบประมาณ 2568**

โดย

กรมกิจการผู้สูงอายุ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คำนำ

กรมกิจการผู้สูงอายุ มีหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการจัดสวัสดิการ และการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ พัฒนารูปแบบสวัสดิการสังคมให้ครอบคลุมและตอบสนอง ต่อสถานการณ์ทางสังคม กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้าง ความมั่นคงในการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ ครอบครัวอุปถัมภ์เป็นรูปแบบที่จะคุ้มครองผู้สูงอายุ ให้ปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ร่วมกับครอบครัว ชุมชน และสังคมได้อย่างมีความสุข จึงได้จัดทำ คู่มือการดำเนินโครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด 76 จังหวัด และศูนย์พัฒนาการ จัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ 12 แห่ง ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ซึ่งโครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ เป็นการจัดบริการสวัสดิการสังคมรูปแบบหนึ่ง ในการให้ความช่วยเหลือเป็นเงินครอบครัวละ 2,000 บาทต่อผู้สูงอายุหนึ่งคนต่อเดือน เว้นแต่มีเหตุ จำเป็นและเหมาะสม เช่น ผู้สูงอายุป่วยติดเตียง ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ ทางกายในการดำรงชีวิตประจำวัน โดยผู้ดูแลผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์เป็นผู้รับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ อาจพิจารณาให้ความช่วยเหลือเป็นเงินได้ไม่เกินครอบครัวละ 3,000 บาทต่อคนต่อเดือน รวมถึงเป็นการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้สูงอายุให้มีความปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยการสนับสนุน ให้ครอบครัวและชุมชนสามารถดูแลผู้สูงอายุ และสามารถอยู่ร่วมกับครอบครัว ชุมชน และสังคมได้ อย่างมีความสุขตลอดจนเพื่อให้มีระเบียบในการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ

กรมกิจการผู้สูงอายุ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการดำเนินโครงการสนับสนุน ครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุฉบับนี้ จะเป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานที่ดำเนินโครงการ/กิจกรรมดังกล่าว ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ถูกต้องตามระเบียบ และมีมาตรฐานในการดำเนินงาน รวมถึงเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ขอขอบคุณในความร่วมมือจากทุกหน่วยงานด้วยดีเสมอมา

กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

กรมกิจการผู้สูงอายุ

ตุลาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
ความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	1
นิยามศัพท์	2
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	2
หลักเกณฑ์ ค่าใช้จ่าย และสถานที่ยื่นคำขอรับสิทธิ	3
ขั้นตอนการดำเนินงาน	4
แนวทางและวิธีปฏิบัติในการจัดการครอบครัวอุปถัมภ์	5
- สํารวจกลุ่มเป้าหมาย	5
- ขั้นตอนการยื่นเรื่อง	5
- ขั้นตอนการตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน และพิจารณาคุณสมบัติของครอบครัวอุปถัมภ์	6
- ขั้นตอนการติดตาม	9
- การเป็นครอบครัวอุปถัมภ์สิ้นสุดลงในกรณี	10
แบบฟอร์มการดำเนินโครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ	
- หนังสือแสดงความประสงค์ขอคุ้มครองผู้สูงอายุและการยินยอมของผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ (แบบ คผส. 01)	11
- แบบเยี่ยมบ้านเพื่อสอบข้อเท็จจริงผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ และเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุที่เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ (แบบ คผส. 02)	15
- แบบบันทึกข้อตกลงเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุและแจ้งความประสงค์รับเงินช่วยเหลือคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์(แบบ คผส. 03)	24
- รายงานผลการติดตามเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุและครอบครัวอุปถัมภ์แบบเป็นประจำ (แบบ คผส. 04-1)	26
- รายงานผลการติดตามเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุและครอบครัวอุปถัมภ์อย่างต่อเนื่อง (แบบรายปี) เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือในปีงบประมาณถัดไป (แบบ คผส. 04-2)	28
- แบบขอยกเลิกการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ (แบบ คผส. 05)	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	
- ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุว่าด้วยการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ พ.ศ. 2566	33
- สำเนาหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0402.2/40466 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2565 เรื่อง ขอตำนการตกลงการจ่ายเงินโครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ	37
- คำถามที่พบบ่อย	39

โครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ

ความสำคัญ

จากสถานการณ์การเข้าสู่สังคมสูงวัยของประเทศไทยในขณะนี้ที่มีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และคาดว่า ปี พ.ศ. 2576 ประเทศไทยจะก้าวสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (super-aged society) ซึ่งจะมีผู้สูงอายุสูงถึง 28% ของประชากรทั้งประเทศ โดยอาจจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะผู้สูงอายุซึ่งวัยผู้สูงอายุจะมีการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพหรือการเสื่อมถอยของร่างกาย ถือได้ว่าเป็นกลุ่มเปราะบางในสังคมที่จะต้องได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม จากมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย และสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ พบว่า มีผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน อยู่คนเดียว ไม่มีผู้ดูแล ร้อยละ 12 ของประชากรสูงอายุ และผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังกับคู่สมรส ร้อยละ 21.1 ของประชากรสูงอายุ และคาดการณ์ว่าในอนาคตจำนวนผู้สูงอายุจะมีแนวโน้มที่อยู่ลำพังเพิ่มมากขึ้นทุกปี นอกจากนี้พบว่ามีผู้สูงอายุอยู่ระหว่างรอเข้ารับบริการในสถานสงเคราะห์ ผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันมีผู้สูงอายุที่รอเข้ารับบริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ประเภทสามัญ จำนวน 1,107 ราย

กรมกิจการผู้สูงอายุ มีภารกิจเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ในด้านต่างๆ ตามกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุและการสร้างความเสมอภาคลดความเหลื่อมล้ำในสังคมตามนโยบายรัฐบาล อีกทั้งเพื่อเป็นการตอบสนองผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่มีความต้องการอยู่กับครอบครัว ชุมชน และสังคมเดิม โดยสอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันที่ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวไม่สามารถดูแลผู้สูงอายุได้ ผู้สูงอายุอยู่เพียงลำพังเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น ภาครัฐควรให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็น และเหมาะสม โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัวและชุมชนสามารถดูแลผู้สูงอายุของตนเองได้อย่างมีความสุข และลดจำนวนผู้สูงอายุที่จะเข้ารับบริการในสถานสงเคราะห์ จึงได้จัดทำโครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ เพื่อสนับสนุน ช่วยเหลือให้ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน และไม่มีผู้ดูแล หรือมีผู้ดูแลแต่ไม่สามารถเลี้ยงดูได้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในถิ่นที่อยู่เดิมอย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีผู้ดูแลในรูปแบบครอบครัวอุปถัมภ์ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ ได้ขอทำความตกลงกับกรมบัญชีกลางเรื่องการจัดจ่ายเงินโครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ ซึ่งกรมบัญชีกลางได้กำหนดอัตราเงินในการช่วยเหลือคุ้มครองผู้ดูแลผู้สูงอายุแก่ครอบครัวอุปถัมภ์ ครอบครัวละ 2,000 บาทต่อผู้สูงอายุหนึ่งคนต่อเดือน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและเหมาะสมอาจพิจารณาให้เงินช่วยเหลือได้ไม่เกินครอบครัวละ 3,000 บาทต่อคนต่อเดือน ตามที่ขอทำความตกลงกับกรมบัญชีกลาง

วัตถุประสงค์

เพื่อสนับสนุน ช่วยเหลือให้ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน และไม่มีผู้ดูแล หรือมีผู้ดูแลแต่ไม่สามารถเลี้ยงดูได้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในถิ่นที่อยู่เดิมอย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีผู้ดูแลในรูปแบบครอบครัวอุปถัมภ์

นิยามศัพท์

ตามข้อ 3 ของระเบียบฯ

ครอบครัวอุปถัมภ์ หมายความว่า บุคคลหรือครอบครัวที่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ให้เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน และไม่มีผู้ดูแล หรือมีแต่ไม่สามารถเลี้ยงดูได้

- **ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน และไม่มีผู้ดูแล หรือมีแต่ไม่สามารถเลี้ยงดูได้** โดยใช้เกณฑ์ประกอบการพิจารณา ดังนี้ ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล อยู่ลำพังคนเดียว ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ หรือผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจนอยู่ในภาวะพึ่งพิง มีผู้ดูแล แต่ผู้ดูแลอยู่ในภาวะพึ่งพิง เช่น ว่างาน มีความพิการ ไม่มีรายได้ ต้องดูแลกลุ่มเปราะบางอื่นหลายคน พ่อ/แม่ เลี้ยงเดี่ยว และมีเด็กในอุปการะ เป็นต้น (ผู้ดูแลสามารถเป็นผู้ยื่นขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ได้) หรือ ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล อยู่ลำพังคนเดียว สามารถช่วยเหลือตนเองได้ หรือ ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่รอเข้ารับบริการในสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุในรูปแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย

- **ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน** โดยใช้เกณฑ์ประกอบการพิจารณา ดังนี้ ผู้สูงอายุที่ได้รับสิทธิเข้าโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ หรือ ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ พ.ศ. 2565 แต่ไม่ได้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการฯ โดยให้ผู้อำนวยการเขต หรือนายอำเภอ หรือกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน หรือนายกเทศมนตรี หรือนายกองค้การบริหารส่วนตำบล หรือนายกเมืองพัทยา หรือประธานชุมชน เป็นผู้รับรอง หรือ ผู้สูงอายุที่อยู่ในฐานข้อมูลครัวเรือนเปราะบางตามคํานิยามของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ MSO Lookbook เรียบร้อยแล้ว หรือ ผู้สูงอายุที่ตกเกณฑ์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่า 40,000 บาทต่อคนต่อปี) หรือ ผู้สูงอายุที่มีรายได้ตามเกณฑ์เส้นความยากจน รายได้ 33,624 บาทต่อคนต่อปี หรือ 2,802 บาทต่อคนต่อเดือน

คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ ซึ่งอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี

- กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ ซึ่งหน่วยงานสามารถทำหนังสือขอให้อธิบดีให้ใช้คณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม หรือ แล้วแต่อธิบดีเห็นสมควรการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่

- จังหวัดอื่น : คณะกรรมการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ ซึ่งหน่วยงานสามารถทำหนังสือขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด อนุมัติให้ใช้คณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมจังหวัด หรือ แล้วแต่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่

อธิบดี หมายความว่า อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

ตามข้อ 5 ของระเบียบฯ

ตามระเบียบ ข้อ 5 (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ หรือผู้ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีซึ่งมีความพร้อมและศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุ อาจได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการเป็นรายๆ ไป

อายุต่ำกว่าสิบแปดปี ซึ่งมีความพร้อมและศักยภาพ ในการดูแลผู้สูงอายุ หมายความว่า ผู้ที่อายุระหว่าง 15 – 18 ปี เป็นลูกหรือหลานหรือเครือญาติ โดยอาศัยในบ้านเดียวกัน ดูแลผู้สูงอายุไม่น้อยกว่า 6 เดือน ไม่ติดสารเสพติด ไม่มีอาการป่วยทางจิต อาจได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการเป็นรายๆ ไป

ตามระเบียบ ข้อ 5 (3) มีที่อยู่อาศัยที่เป็นหลักแหล่ง และอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกับผู้สูงอายุ

อาณาบริเวณเดียวกับผู้สูงอายุ หมายความว่า อยู่ในครัวเรือนเดียวกัน หรือ อยู่ในบ้านใกล้เคียง หรือ อยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนเดียวกัน หากเกิดกรณีข้อสงสัยหรือไม่สามารถวินิจฉัยได้ว่าอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน ให้ได้รับการรับรองจากผู้นำท้องถิ่น หรือ ผู้นำท้องที่

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุว่าด้วยการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ พ.ศ. 2566
2. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0402.2/40466 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2565 เรื่อง ขอทำความตกลงการจ่ายเงินโครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ

หลักเกณฑ์ ค่าใช้จ่าย และสถานที่ยื่นคำขอรับสิทธิ

1. ตามข้อ 3 ของระเบียบฯ ผู้สูงอายุมีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล หรือมีแต่ไม่สามารถเลี้ยงดูได้ หมายความว่ารวมถึงหลักเกณฑ์คุณสมบัติของผู้สูงอายุดังต่อไปนี้

- (1) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล อยู่ลำพังคนเดียว ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้
- (2) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจนอยู่ในภาวะพึ่งพิง มีผู้ดูแล แต่ผู้ดูแลอยู่ในภาวะพึ่งพิง เช่น ว่างงาน มีความพิการ ไม่มีรายได้ ต้องดูแลกลุ่มเปราะบางอื่นหลายคน พ่อ/แม่ เลี้ยงเดี่ยว และมีเด็กในอุปการะ เป็นต้น (ผู้ดูแลสามารถเป็นผู้ยื่นขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ได้)
- (3) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล อยู่ลำพังคนเดียว สามารถช่วยเหลือตัวเองได้
- (4) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่รอเข้ารับบริการในสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุในรูปแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ผู้สูงอายุต้องยินยอมให้จัดหาครอบครัวอุปถัมภ์

2. ตามข้อ 5 ของระเบียบฯ ผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ หรือผู้ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีซึ่งมีความพร้อมและศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุ อาจได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการเป็นรายๆ ไป
- (3) มีที่อยู่อาศัยที่เป็นหลักแหล่ง และอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกับผู้สูงอายุ
- (4) ได้รับความยินยอมจากสมาชิกทุกคนในครอบครัวว่ามีความพร้อมในการคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุ
- (5) ไม่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และอยู่ระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล โดยให้ผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์รับรองตนเอง ตามแบบ คผส.01 และให้หัวหน้าหน่วยงานลงนามในหนังสือส่งให้สถานีตำรวจในพื้นที่ตรวจสอบ หากพบการกระทำความผิดจะถอดตัดสิทธิ์ ทั้งนี้ ผู้สูงอายุต้องยินยอมให้เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ และดูแลผู้สูงอายุมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน พร้อมทั้ง คณะกรรมการฯ พิจารณาตามข้อเท็จจริงที่นักสังคมสงเคราะห์รายงาน โดยเห็นถึงความจำเป็นและความเหมาะสมเป็นครอบครัวอุปถัมภ์

3. ค่าใช้จ่าย ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0402.2/40466 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2565 โดยจ่ายเป็นค่าตอบแทนรายเดือนให้กับบุคคลที่ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์

3.1 ให้ความช่วยเหลือคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุแก่ครอบครัวอุปถัมภ์ครอบครัวละ 2,000 บาท ต่อผู้สูงอายุหนึ่งคนต่อเดือน

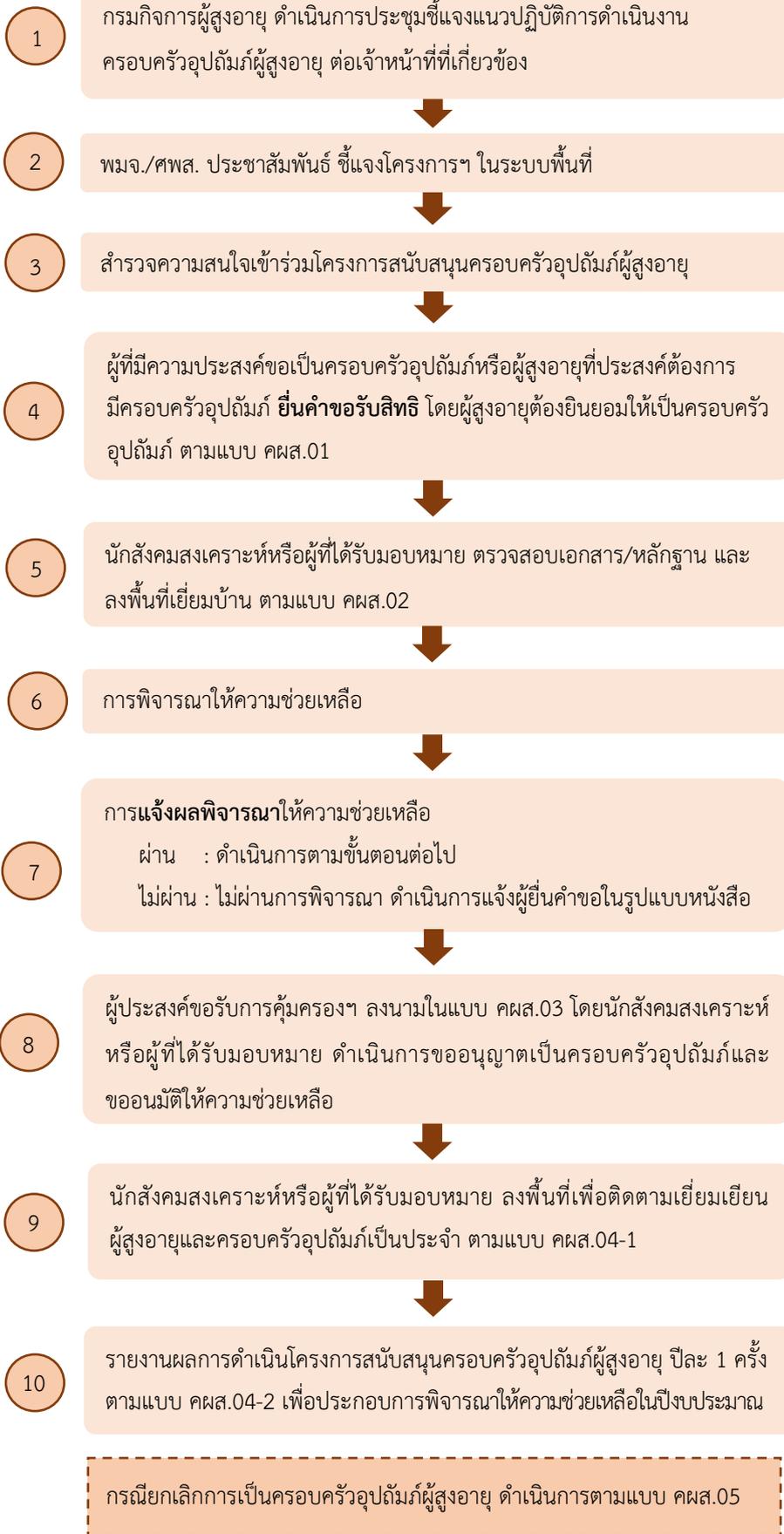
3.2 เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและเหมาะสม อาจพิจารณาให้เงินความช่วยเหลือได้ไม่เกินครอบครัวละ 3,000 บาทต่อคนต่อเดือน โดยให้คณะกรรมการพิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็น

4. ตามข้อ 6 ของระเบียบฯ สถานที่ยื่นคำขอรับสิทธิ

4.1 กรุงเทพมหานคร : กรมกิจการผู้สูงอายุ หรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค หรือหน่วยงานที่อธิบดีประกาศกำหนด

4.2 จังหวัดอื่น : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด 76 จังหวัด หรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (ศพส.) ที่อยู่ในจังหวัดนั้น

ขั้นตอนการดำเนินงาน

คุณสมบัติที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์

- 1) มีสัญชาติไทย
  - 2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ (หากเป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี ซึ่งมีความพร้อมและศักยภาพ ในการดูแลผู้สูงอายุ)
  - 3) มีที่อยู่อาศัยที่เป็นหลักแหล่ง และอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกับผู้สูงอายุ
  - 4) ได้รับความยินยอมจากสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่มีความพร้อมในการคุ้มครองผู้สูงอายุ
  - 5) ไม่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำผิดอาญา และอยู่ระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล
- ทั้งนี้ ผู้สูงอายุต้องยินยอมให้เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ และดูแลผู้สูงอายุมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน

ผู้สูงอายุที่จำเป็นต้องมีครอบครัวอุปถัมภ์ ใช้เกณฑ์

- (1) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแลอยู่ลำพังคนเดียว ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้
- (2) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจนอยู่ในภาวะพึ่งพิง มีผู้ดูแล แต่ผู้ดูแลอยู่ในภาวะพึ่งพิง
- (3) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแลอยู่ลำพังคนเดียว สามารถช่วยเหลือตัวเองได้
- (4) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่รอเข้ารับบริการในสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุในรูปแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ผู้สูงอายุต้องยินยอม

สถานที่

กรุงเทพมหานคร : กรมพส. หรือศพส.บ้านบางเขน หรือหน่วยงานที่อธิบดีประกาศกำหนด
จังหวัดอื่น สนง.พมจ. 76 จ.หรือ ศพส.ที่อยู่ในจังหวัดนั้น

คณะกรรมการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ ซึ่งอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งแล้วแต่กรณี ให้กรมพส./สนง.พมจ. เสนอบันทึกขออนุญาตกรรมการผู้สูงอายุ/ผู้ว่าราชการจังหวัด อนุมัติให้ใช้คณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมจังหวัด ในการพิจารณา

กรุงเทพมหานคร : อธิบดี
จังหวัดอื่น : ผู้ว่าราชการจังหวัด

ก่อนขั้นตอนเบิกจ่ายเงินทุกเดือนให้ประสานอาสาสมัคร หรือ จน.ท.อบต. หรือ จนท.ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอบถามข้อมูลในประเด็นความเป็นอยู่ การมีชีวิตของผู้สูงอายุ ประกอบการเบิกจ่ายเงิน

แนวทางและวิธีปฏิบัติในการจัดหาครอบครัวอุปถัมภ์ครอบครัวผู้สูงอายุ

1. สํารวจกลุ่มเป้าหมาย

สํารวจกลุ่มเป้าหมายที่มีความเหมาะสมเข้าร่วมโครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ เพื่อค้นหา กลุ่มเป้าหมายที่ตรงตามคุณสมบัติ ให้มีฐานข้อมูลในการคุ้มครองและช่วยเหลือผู้สูงอายุ และประกอบคําขอ งบประมาณในปีถัดไป

2. ขั้นตอนการยื่นคําขอรับสิทธิ

ผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์หรือผู้สูงอายุที่ประสงค์ต้องการมีครอบครัวอุปถัมภ์ ยื่นคําขอรับสิทธิ พร้อมเอกสาร/หลักฐาน เพื่อขอรับอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ โดยให้ยื่นหนังสือแสดงความประสงค์จะคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุ แบบครอบครัวอุปถัมภ์และการยินยอมของผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ (ตามแบบ คผส. 01) รายละเอียด ดังนี้

2.1 ตามข้อ 5 ระเบียบฯ ผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ หรือผู้ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีซึ่งมีความพร้อมและศักยภาพในการดูแล ผู้สูงอายุ อาจได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการเป็นรายๆ ไป
- (3) มีที่อยู่อาศัยที่เป็นหลักแหล่ง และอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกับผู้สูงอายุ
- (4) ได้รับความยินยอมจากสมาชิกทุกคนในครอบครัวว่ามีความพร้อมในการคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุ
- (5) ไม่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำผิดอาญา และอยู่ระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรืออยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล

ทั้งนี้ ผู้สูงอายุต้องยินยอมให้เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ และดูแลผู้สูงอายุมาแล้วไม่น้อย 6 เดือน โดยการขอ คุ้มครองดูแลผู้สูงอายุให้ขอได้เพียงคราวละหนึ่งคน

2.2 ตามข้อ 3 ของระเบียบฯ ผู้สูงอายุมีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล หรือมีแต่ไม่สามารถเลี้ยงดูได้ หมายความว่ารวมถึงหลักเกณฑ์คุณสมบัติของผู้สูงอายุดังต่อไปนี้

- (1) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล อยู่ลำพังคนเดียว ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้
  - (2) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจนอยู่ในภาวะพึ่งพิง มีผู้ดูแล แต่ผู้ดูแลอยู่ในภาวะพึ่งพิง เช่น ว่างาน มีความพิการ ไม่มีรายได้ ต้องดูแลกลุ่มเปราะบางอื่นหลายคน พ่อ/แม่ เลี้ยงเดี่ยว และมีเด็กในอุปการะ เป็นต้น (ผู้ดูแลสามารถเป็นผู้ยื่นขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ได้)
  - (3) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีฐานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล อยู่ลำพังคนเดียว สามารถช่วยเหลือตัวเองได้
  - (4) ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่รอเข้ารับบริการในสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุในรูปแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย
- ทั้งนี้ ผู้สูงอายุต้องยินยอมให้จัดหาครอบครัวอุปถัมภ์

2.3 ตามข้อ 6 ของระเบียบฯ การขอครอบครัวอุปถัมภ์ให้ยื่นความประสงค์

- กรุงเทพมหานคร : ให้ยื่นคําขอได้ที่กรมกิจการผู้สูงอายุ หรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ บ้านบางแค หรือหน่วยงานที่อธิบดีประกาศกำหนด

- จังหวัดอื่น : ให้ยื่นคําขอได้ที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือศูนย์พัฒนา การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุที่อยู่ในจังหวัดนั้น

2.4 เอกสาร/หลักฐาน

2.4.1 ตามวรรคหนึ่ง ข้อ 6 ต้องแสดงเอกสารหลักฐานของผู้ยื่นความประสงค์ฯ ดังนี้

(1) รูปถ่ายหน้าตรง เต็มตัว ภาพชัดเจน และได้ถ่ายไว้ไม่เกินหกเดือน จำนวน 1 รูป (สามารถเป็นภาพถ่ายจากโทรศัพท์มือถือ) เป็นภาพเสมือนจริงไม่แต่งรูปด้วยแอปพลิเคชัน

(2) บัตรประจำตัวประชาชน

(3) ทะเบียนบ้าน

โดยเพื่อประกอบการพิจารณา ให้ขอเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมจากระเบียบ ดังนี้

(1) ใบรับรองแพทย์จากโรงพยาบาลของรัฐหรือเอกชนรับรองว่าไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงที่จะเป็นอันตรายต่อผู้สูงอายุ (ไม่เกินหกเดือน)

(2) แผนที่บ้านโดยสังเขป

(3) ใบเปลี่ยนชื่อ - นามสกุล (ถ้ามี)

2.4.2 หลักฐานของผู้สูงอายุ

(1) บัตรประจำตัวประชาชน

(2) ทะเบียนบ้าน

(3) ใบเปลี่ยนชื่อ - นามสกุล (ถ้ามี)

ทั้งนี้ หนังสือแสดงความประสงค์ขอคุ้มครองผู้สูงอายุและการยินยอมของผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ (แบบ คผส.01) จะมีการให้ผู้สูงอายุยินยอมให้ผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ หากผู้สูงอายุไม่สามารถให้การยินยอมได้ ให้นักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการฯ และต้องได้รับการยินยอมจากสมาชิกในครอบครัวทุกคนของผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ กรณีที่สมาชิกในครอบครัวของผู้ที่มีความประสงค์ฯ มีจำนวนมากกว่า 5 ราย ให้ไปเพิ่มเติมข้อมูลสมาชิกและรับรองไว้ท้ายแผนที่บ้านโดยสังเขป รวมทั้งให้พยานคนที่ 1 เป็นบุคคลในครอบครัวที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวของผู้ขอคุ้มครองผู้สูงอายุฯ และข้อมูลผู้สูงอายุได้ และพยานคนที่ 2 เป็นผู้นำท้องที่ หรือ ผู้นำท้องถิ่น หรือ อปม.หรือ อสม.

3. ขั้นตอนการตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน และพิจารณาคคุณสมบัติของครอบครัวอุปถัมภ์

3.1 นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน และพิจารณาคคุณสมบัติผู้ขอรับอุปถัมภ์ผู้สูงอายุให้ถูกต้องและครบถ้วน ตามหนังสือแสดงความประสงค์ขอคุ้มครองผู้สูงอายุและการยินยอมของผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ (แบบ คผส.01)

3.2 ตามข้อ 7 ของระเบียบฯ ให้นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน สอบข้อเท็จจริงของผู้ยื่นคำขอและผู้สูงอายุ ให้ได้ข้อมูลประวัติบุคคล ครอบครัว บุคคลที่เกี่ยวข้อง สภาพความเป็นอยู่ และความเหมาะสม ตามแบบรายงานการสอบสภาพความเป็นอยู่และความเหมาะสมของผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ตามแบบเยี่ยมบ้านเพื่อสอบข้อเท็จจริงผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ และเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุที่เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ (แบบ คผส.02) พร้อมแนบผลการตรวจประวัติอาชญากรรมจากสถานีตำรวจในพื้นที่ของผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ และแนบภาพถ่ายการลงเยี่ยมบ้าน และนักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนามในแบบดังกล่าว

3.3 ตามข้อ 7 และข้อ 8 ของระเบียบฯ การพิจารณาการให้ความช่วยเหลือ

3.3.1 ให้เสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาคุณสมบัติและความเหมาะสมของผู้ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ผ่านกลไกคณะกรรมการ ดังนี้

- กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ ซึ่งหน่วยงานสามารถทำหนังสือขอให้อธิบดีให้ใช้คณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม หรือ แล้วแต่อธิบดีเห็นสมควรการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่

- จังหวัดอื่น : คณะกรรมการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ ซึ่งหน่วยงานสามารถทำหนังสือขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด อนุมัติให้ใช้คณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม จังหวัด หรือ แล้วแต่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่

ซึ่งการให้ความช่วยเหลือฯ พิจารณา ดังนี้

1) ช่วยเหลือครอบครัวละ 2,000 บาท ต่อผู้สูงอายุหนึ่งคนต่อเดือน

2) เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและเหมาะสม อาจพิจารณาให้เงินความช่วยเหลือได้ไม่เกินครอบครัวละ

3,000 บาทต่อคนต่อเดือน

3.3.2 พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ลงนามผลการพิจารณาคุณสมบัติและความเหมาะสมของผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์และผู้สูงอายุที่เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ตามแบบ คผส.02

3.3.3 นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย นำผลจากการพิจารณาคุณสมบัติและความเหมาะสมของผู้ขอเป็นครอบครัว เสนอต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ในการอนุญาตเป็นครอบครัวอุปถัมภ์

3.3.4 การแจ้งผลพิจารณา

- ผ่านการพิจารณา ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

- ไม่ผ่านการพิจารณา ดำเนินการแจ้งผู้ยื่นคำขอในรูปแบบหนังสือราชการ

3.3.5 ผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ดำเนินการลงนามในแบบบันทึกข้อตกลงเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุและแจ้งความประสงค์รับเงินช่วยเหลือคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ (แบบ คผส.03) โดยลงนามทั้งผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ผู้สูงอายุที่เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ พยานจำนวน 2 คน ทั้งนี้ แบบหลักฐานเพิ่มเติม ดังนี้

- สมุดบัญชีเงินฝากของผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ โดยขอให้ใช้ธนาคารของรัฐ ก่อนเป็นอันดับต้น อาทิ กรุงไทย ออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หากผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ไม่มีบัญชีของรัฐสามารถใช้ของธนาคารอื่นได้ ทั้งนี้ บัญชีเงินฝากไม่เป็นบัญชีร่วมกับคนอื่น

- บัตรประจำตัวประชาชน

- แบบแจ้งข้อมูลการรับเงินโอนผ่านระบบ KTB Corporate Online

กรณีเปิดบัญชีสำหรับผู้เยาว์ จะต้องเปิดคู่พ่อหรือแม่หรือกับผู้ปกครองตามคำสั่งศาลหรือผู้ปกครองที่มีชื่อร่วมอยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกันกับผู้เยาว์ การเปิดบัญชีเปิดในนามของผู้ฝาก (ผู้เยาว์) หรือผู้ปกครองเพื่อผู้ฝาก หรือผู้ฝากโดยผู้ปกครอง และการทำธุรกรรมส่งจ่ายเงินจะต้องเป็นของผู้เยาว์กับ ผู้ปกครอง ลงนาม หรือจะให้ผู้ปกครองลงนามทำธุรกรรมส่งจ่ายเงินแต่เพียงผู้เดียวได้จนกว่าจะมีอายุครบ 15 ปีบริบูรณ์ ธนาคารจะปรับบัญชีเป็นออมทรัพย์ปกติ

3.3.6 นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการจัดทำบันทึกขออนุญาตให้ผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ได้เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

3.4 ขั้นตอนการจ่ายเงินช่วยเหลือ

3.4.1 นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และจัดส่งเอกสารในการขออนุมัติให้ความช่วยเหลือคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุแก่ครอบครัวอุปถัมภ์ โดยให้กลุ่มการคลัง (ส่วนกลาง) หรือ ฝ่ายบริหารทั่วไป (ภูมิภาค) ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร ก่อนเสนอให้ผู้มีอำนาจอนุมัติ

หลักฐาน

- บันทึกขออนุมัติการให้ความช่วยเหลือคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุแก่ครอบครัวอุปถัมภ์
- บันทึกขออนุญาตให้ผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ได้เป็นครอบครัวอุปถัมภ์
- แบบ คผส.01 02 และ 03
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง
- สำเนาสมุดบัญชีเงินฝากของครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ ตามข้อ 3.3.4
- แบบแจ้งข้อมูลการรับเงินโอนผ่าน ระบบ KTB Corporate Online

3.4.2 กลุ่มการคลัง (ส่วนกลาง) หรือ ฝ่ายบริหารทั่วไป (ภูมิภาค) ดำเนินการจ่ายเงินให้ผู้มีได้รับอนุญาตเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ ภายในวันที่ 15 ของแต่ละเดือน โดยโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้ที่ได้รับอนุญาตเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ผ่านระบบ Krungthai Corporate Online โดยใช้หลักฐาน รายงานสรุปผลการโอนเงิน (Detail Report และ Summary Report/Transaction History) ที่ได้จากระบบ Krungthai Corporate Online โดยตรงดาวน์โหลดรายงานเก็บไว้ทุกครั้งที่มีการโอนเงิน ทั้งนี้ ให้เจ้าหน้าที่การเงินเก็บ 1 ชุด และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการฯ เก็บ 1 ชุด

***** เงื่อนไขการจ่ายเงิน *****

ในการรับสิทธิครั้งแรกที่ผู้อนุญาตและอนุมัติให้เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ หรือเดือนที่ผู้สูงอายุตาย โดยครอบครัวอุปถัมภ์ต้องอุปถัมภ์และดูแลผู้สูงอายุมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 วัน ของเดือนนั้นๆ ให้สามารถจ่ายเงินช่วยเหลือแก่ครอบครัวอุปถัมภ์ได้เต็มจำนวนตามที่ได้รับอนุมัติ

4. ตามข้อ 9 ของระเบียบฯ การติดตามและรายงานผล

4.1 ให้นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ลงพื้นที่เพื่อติดตามเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุและครอบครัวอุปถัมภ์เป็นประจำ โดยไม่น้อยกว่า 3 ครั้งต่อปี ตามแบบรายงานผลการติดตามเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุและครอบครัวอุปถัมภ์แบบเป็นประจำ (แบบ คผส.04 -1)

** ก่อนขั้นตอนเบิกจ่ายเงินของทุกเดือน สนง.พมจ. จะต้องประสานผู้นำท้องที่ หรือผู้นำท้องถิ่น หรือ อพม. หรือ อสม. หรือวิธีการอื่นใดที่เห็นสมควร เพื่อสอบถามข้อมูลด้านความเป็นอยู่ ด้านการมีชีวิตของผู้สูงอายุประกอบการเบิกจ่ายเงินทุกครั้ง **

4.2 รายงานผลการติดตามเยี่ยมเยียนพร้อมรูปถ่ายของผู้สูงอายุและครอบครัวอุปถัมภ์ต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ปีละหนึ่งครั้ง ตามแบบรายงานผลการติดตามเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุและครอบครัวอุปถัมภ์อย่างต่อเนื่อง (แบบรายปี) จนกว่าการคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุจะสิ้นสุดลง เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือในงบประมาณถัดไป (แบบ คผส.04-2) พร้อมแนบภาพถ่ายให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ อย่างน้อย 5 - 10 ภาพ และเมื่อครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ ได้อุปถัมภ์ผู้สูงอายุครบระยะเวลา 1 ปี ให้นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายประเมินผลการอุปถัมภ์ เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือในงบประมาณในปีถัดไป ตามแบบ คผส.04-2

5. ตามข้อ 10 ของระเบียบฯ การเป็นครอบครัวอุปถัมภ์สิ้นสุดลงในกรณี ดังนี้

- 5.1 ผู้สูงอายุ หรือ ผู้ได้รับอนุญาตเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ตาย โดยแจ้งผู้อนุญาต ภายใน 24 ชั่วโมง นับตั้งแต่วันที่ผู้สูงอายุ หรือ ผู้ได้รับอนุญาตเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ตาย
- 5.2 ผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองได้รับเข้าศูนย์ สถานดูแล ฯลฯ โดยผู้ได้รับอนุญาตเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ แจ้งสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด/กรมกิจการผู้สูงอายุ ทันที
- 5.3 ครอบครัวอุปถัมภ์ขอยกเลิกการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ขอยกเลิกตามแบบครอบครัวอุปถัมภ์ขอยกเลิกการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ (คผส.05)
- 5.4 อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งให้ยกเลิกเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ตามความเห็นของคณะกรรมการฯ ด้วยเหตุไม่สามารถคุ้มครองดูแลไม่เหมาะสม ไม่ปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลง ผู้สูงอายุไม่ประสงค์ให้คุ้มครอง หรือด้วยเหตุอื่นตามคณะกรรมการมีความเห็น

แบบฟอร์มโครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์

คผส. 01 - 05

หนังสือแสดงความประสงค์ขอคุ้มครองผู้สูงอายุและการยินยอมของผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์

เรียน อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ / ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

รูปถ่ายหน้าตรง เต็มตัว
ถ่ายไว้ไม่เกินหกเดือน
จำนวน 1 รูป
(สามารถใช้ภาพถ่าย
จากโทรศัพท์มือถือ)

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

เลขประจำตัวประชาชน.....ชื่อเล่น.....โทรศัพท์มือถือ.....

ไม่เคยมีประวัติอาชญากรรม

สถานภาพ

- โสด สมรสอยู่ด้วยกัน สมรสแยกกันอยู่ หย่าร้าง
 ไม่ได้สมรสแต่อยู่ด้วยกัน หม้าย (คู่สมรสเสียชีวิต) อื่น ๆ (ระบุ).....

ที่อยู่ตามทะเบียน

บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

ที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

อาชีพและรายได้

อาชีพ.....ตำแหน่งงาน.....

สถานที่ทำงาน.....รายได้เฉลี่ยเดือนละ.....บาท

และรายได้อื่นๆ (ระบุ).....รวมรายได้เฉลี่ยเดือนละ.....บาท

ประวัติการศึกษา (ระบุ)

- ไม่ได้รับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อื่น ๆ (ระบุ).....

สถาบันการศึกษา ระบุ.....

ประวัติการอบรม / ดูนาน (ระบุ).....

ลักษณะเด่นที่คิดว่าท่านมีความเหมาะสมที่จะเป็นผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์.....

.....

บุคคลอ้างอิงที่น่าเชื่อถือและสามารถให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้ ดังนี้

1. ชื่อ - สกุล.....อายุ.....ปี ความสัมพันธ์กับผู้ดูแล.....
ที่อยู่ปัจจุบัน.....อาชีพ.....โทรศัพท์มือถือ.....

2. ชื่อ - สกุล.....อายุ.....ปี ความสัมพันธ์กับผู้ดูแล.....
ที่อยู่ปัจจุบัน.....อาชีพ.....โทรศัพท์มือถือ.....

ความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ กรณี

ผู้สูงอายุไม่มีผู้ดูแล เนื่องจาก.....

ผู้สูงอายุมีผู้ดูแล แต่ไม่สามารถดูแลได้ เนื่องจาก.....

นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....อายุ.....ปี ความสัมพันธ์
ระหว่างผู้ที่มีความประสงค์ฯ กับผู้สูงอายุ (ระบุความสัมพันธ์).....

► ความยินยอมของผู้สูงอายุ

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....

อายุ.....ปี เลขประจำตัวประชาชน.....โทรศัพท์มือถือ.....

ได้อ่านรายละเอียดข้างต้น เข้าใจแล้ว และยินยอมให้ นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....

อายุ.....ปี ความสัมพันธ์กับข้าพเจ้า.....โทรศัพท์มือถือ.....

เป็นผู้คุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์จนกว่าจะมีการขอยกเลิกการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์
ตามระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุว่าด้วยการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ พ.ศ. 2566 ข้อ 10 (1) - (4)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อมูลข้างต้นถูกต้องตรงตามความเป็นจริงทุกประการ หากข้อมูลข้างต้นไม่ถูกต้อง
ตรงความเป็นจริง ข้าพเจ้าตกลงยินยอมให้ระงับสิทธิและประโยชน์อื่นๆ และยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

(ลงชื่อ).....(ผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์)

(.....) หรือพิมพ์ลายนิ้วมือ (กรณีที่ไม่สามารถเขียนหนังสือได้)

โทรศัพท์มือถือ.....

(ลงชื่อ).....(พยานคนที่ 1) (ลงชื่อ).....(พยานคนที่ 2)

(.....)

(.....)

โทรศัพท์มือถือ.....

โทรศัพท์มือถือ.....

!!! **หมายเหตุ !!!**

* กรณีผู้สูงอายุไม่สามารถให้การยินยอมได้ ให้นักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการฯ

* กรณีที่สมาชิกในครอบครัวของผู้ที่มีความประสงค์ฯ มีจำนวนมากกว่า 5 ราย ให้ไปเพิ่มเติมข้อมูลสมาชิกและรับรองไว้ท้าย
แผนที่บ้านโดยสังเขป

* กรณีที่ผู้สูงอายุไม่สามารถลงลายมือชื่อด้วยตนเองได้ เนื่องจากเป็นผู้ป่วยติดเตียง มีภาวะหลงลืม สมองเสียม อัลไซเมอร์
และมีภาวะทางจิตเวชร่วมด้วย เป็นต้น สามารถพิมพ์ลายนิ้วมือได้ แต่ต้องมีผู้รับรองลายนิ้วมือ นอกนั้นให้ลงลายมือชื่อด้วยตนเอง

* พยานคนที่ 1 คือ บุคคลในครอบครัวที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวของผู้ขอคุ้มครองผู้สูงอายุฯ และข้อมูลผู้สูงอายุได้

* พยานคนที่ 2 คือ ผู้นำท้องที่/ผู้นำท้องถิ่น/ผู้นำชุมชน/อพม./อสม./ประธานชุมชน/เครือข่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง

► ความยินยอมของสมาชิกในครอบครัวทุกคนของผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ที่บรรลุนิติภาวะ และอยู่ในพื้นที่เดียวกัน

คนที่ 1 ชื่อ.....นามสกุล.....

ความสัมพันธ์.....ลายมือชื่อ.....โทรศัพท์มือถือ.....

คนที่ 2 ชื่อ.....นามสกุล.....

ความสัมพันธ์.....ลายมือชื่อ.....โทรศัพท์มือถือ.....

คนที่ 3 ชื่อ.....นามสกุล.....

ความสัมพันธ์.....ลายมือชื่อ.....โทรศัพท์มือถือ.....

คนที่ 4 ชื่อ.....นามสกุล.....

ความสัมพันธ์.....ลายมือชื่อ.....โทรศัพท์มือถือ.....

คนที่ 5 ชื่อ.....นามสกุล.....

ความสัมพันธ์.....ลายมือชื่อ.....โทรศัพท์มือถือ.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อมูลข้างต้นถูกต้องตรงตามความเป็นจริงทุกประการ หากข้อมูลข้างต้นไม่ถูกต้องตรงความเป็นจริง ข้าพเจ้าตกลงยินยอมให้ระงับสิทธิและประโยชน์อื่นๆ และยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

(ลงชื่อ).....(ผู้ที่มีความประสงค์ฯ)

(.....)

โทรศัพท์มือถือ.....ID LINE.....

(ลงชื่อ).....(พยานคนที่ 1)(ลงชื่อ).....(พยานคนที่ 2)

(.....)

(.....)

โทรศัพท์มือถือ.....

โทรศัพท์มือถือ.....

!!! **หมายเหตุ** !!!

- * กรณีผู้สูงอายุไม่สามารถให้การยินยอมได้ ให้นักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ
- * กรณีที่สมาชิกในครอบครัวของผู้ที่มีความประสงค์ฯ มีจำนวนมากกว่า 5 ราย ให้ไปเพิ่มเติมข้อมูลสมาชิกและรับรองไว้ท้ายแผนที่บ้าน โดยสังเขป
- * กรณีที่ผู้สูงอายุไม่สามารถลงลายมือชื่อด้วยตนเองได้ เนื่องจากเป็นผู้ป่วยติดเตียง มีภาวะหลงลืม สมองเสื่อม อัลไซเมอร์ และมีภาวะทางจิตเวชร่วมด้วย เป็นต้น สามารถพิมพ์ลายนิ้วมือได้ แต่ต้องมีผู้รับรองลายนิ้วมือ นอกนั้นให้ลงลายมือชื่อด้วยตนเอง
- * พยานคนที่ 1 คือ บุคคลในครอบครัวที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวของผู้ขอคุ้มครองผู้สูงอายุฯ และข้อมูลผู้สูงอายุได้
- * พยานคนที่ 2 คือ ผู้นำท้องที่/ผู้นำท้องถิ่น/ผู้นำชุมชน/อพม./อสม./ประธานชุมชน/เครือข่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง

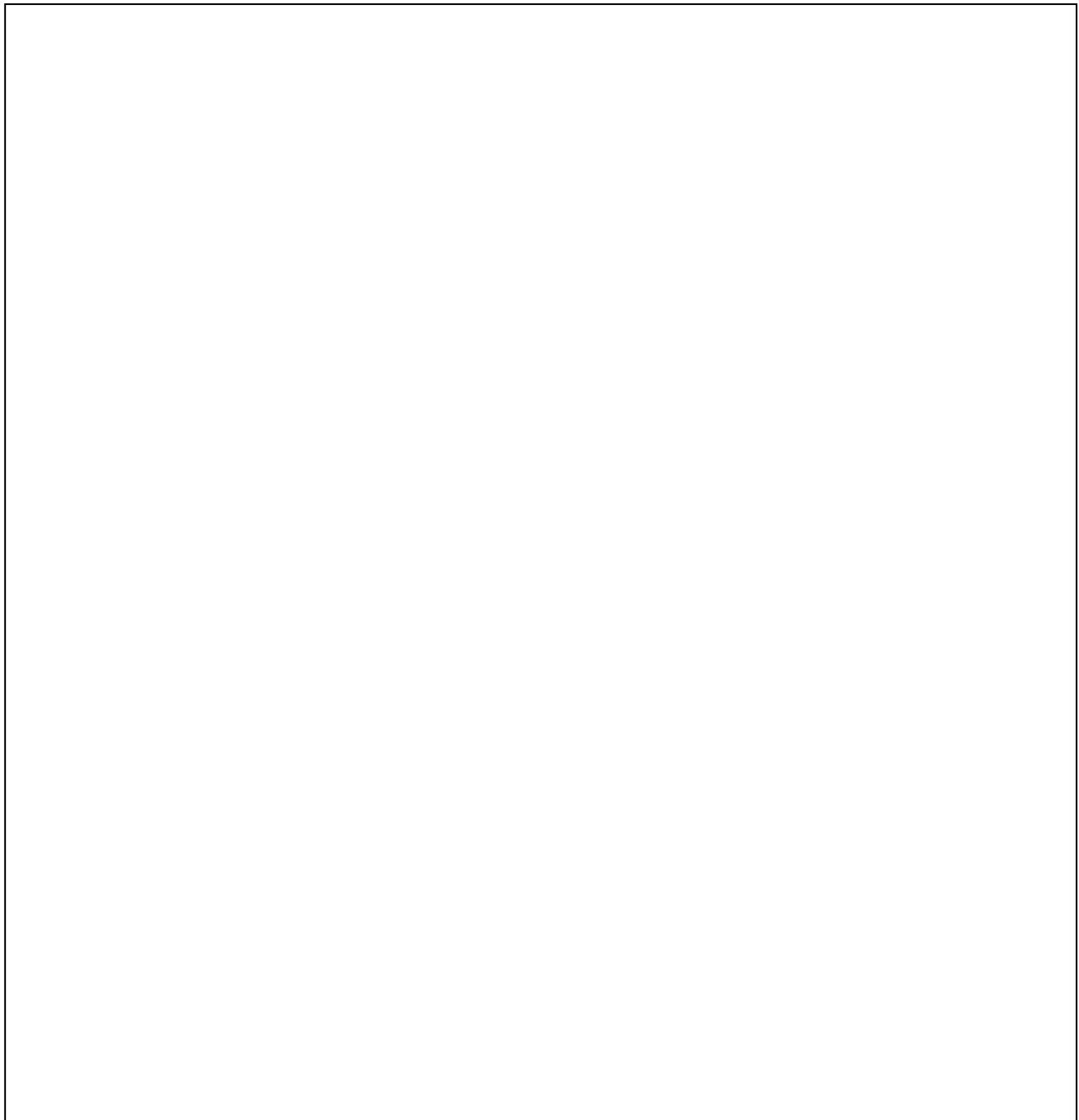
แผนที่บ้านโดยสังเขป

แผนที่บ้าน/จุดสังเกตหลัก

พิกัด GPS ละติจูด : ..... ลองติจูด : .....

รายละเอียดจุดสังเกตหลัก โปรดระบุรายละเอียด อาทิ อยู่ใกล้วัด โรงเรียน อบต. เทศบาล หรือที่สถานที่สำคัญอื่น ๆ

.....
.....
.....
.....
.....

สำหรับนักสังคมสงเคราะห์ / ผู้ที่ได้รับมอบหมาย เท่านั้น

เลขที่แบบเยี่ยมบ้าน.....

ครั้งที่.....ปี พ.ศ. ....

พิกัด GPS ละติจูด.....ลองจิจูด.....

ชื่อ - นามสกุล ผู้ลงพื้นที่สอบข้อเท็จจริง.....ตำแหน่ง.....

วันที่ลงพื้นที่สอบข้อเท็จจริง.....โทรศัพท์มือถือ.....

แบบเยี่ยมบ้านเพื่อสอบข้อเท็จจริงผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์
และเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุที่เป็นครอบครัวอุปถัมภ์

▶ ข้อมูลผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

ชื่อเล่น.....เลขประจำตัวประชาชน.....เชื้อชาติ.....

สัญชาติ.....ศาสนา.....โทรศัพท์มือถือ.....ID LINE.....

 ไม่เคยมีประวัติอาชญากรรม (พร้อมแนบผลการตรวจประวัติอาชญากรรมจากสถานีตำรวจในพื้นที่)

สถานภาพ

 โสด สมรสอยู่ด้วยกัน สมรสแยกกันอยู่ หย่าร้าง ไม่ได้สมรสแต่อยู่ด้วยกัน หม้าย (คู่สมรสเสียชีวิต) อื่น ๆ (ระบุ).....

ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน

บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

ที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

ประวัติการศึกษา

 ไม่ได้รับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อื่น ๆ (ระบุ).....

อาชีพและรายได้ (เดิม)

อาชีพ.....ตำแหน่งงาน.....

สถานที่ทำงาน.....ที่อยู่หน่วยงาน / บริษัท / ห้างร้าน.....

โทรศัพท์มือถือ.....รายได้เฉลี่ยเดือนละ.....บาท สาเหตุที่ออกจากงาน.....

อาชีพและรายได้ (ปัจจุบัน)

อาชีพ.....ตำแหน่งงาน.....

สถานที่ทำงาน.....ที่อยู่หน่วยงาน / บริษัท / ห้างร้าน.....

โทรศัพท์มือถือ.....รายได้เฉลี่ยเดือนละ.....บาท

รายได้อื่นๆ ของครอบครัว (ระบุ).....รวมรายได้เฉลี่ยเดือนละ.....บาท

ค่าใช้จ่าย

รายจ่ายเฉลี่ยเดือนละ.....บาท

ภาระหนี้สิน

หนี้สินในระบบ.....บาท หนี้สินนอกระบบ.....บาท

เส้นทางการเดินทางมาดูแลผู้สูงอายุ

เดินทางมาจากบ้านของผู้ที่มีความประสงค์ฯ ถึงบ้านผู้สูงอายุ เป็นระยะทาง.....เมตร
เนื่องจาก.....

ขับซีรียนต์จากบ้านของผู้ที่มีความประสงค์ฯ ถึงบ้านผู้สูงอายุ เป็นระยะทาง.....เมตร
เนื่องจาก.....

ซีรียนต์จักรยานยนต์ / จักรยานจากบ้านของผู้ที่มีความประสงค์ฯ ถึงบ้านผู้สูงอายุเป็นระยะทาง.....เมตร
เนื่องจาก.....

อื่นๆ ระบุ.....

ประวัติด้านสุขภาพ

สุขภาพแข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัว

มีโรคประจำตัวเรื้อรัง เช่น โรคความดันโลหิตสูง / โรคไขมันในเลือดสูง / โรคเบาหวาน / โรคหัวใจ / โรคไต
โรคซึมเศร้า / โรคเอดส์ เป็นต้น ระบุ.....

มีโรคติดต่อที่อาจเสี่ยงต่อสวัสดิภาพของผู้สูงอายุและบุคคลในครอบครัว

ไม่เคยมีประวัติการใช้สารเสพติด

สภาพที่อยู่อาศัย

มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองและมีความมั่นคงถาวร

มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง แต่ไม่มีความมั่นคงถาวร

อาศัยอยู่กับบุคคลอื่น เช่น ญาติ พี่น้อง คนรู้จัก เพื่อนบ้าน เป็นต้น

มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง แต่ปลุกบนที่ดินบุคคลอื่น เช่น ที่ดินเอกชน ที่ดินวัด พื้นที่สาธารณะ พื้นที่บุกรุก เป็นต้น

อาศัยอยู่บ้านเช่า / ห้องเช่า

ลักษณะที่อยู่อาศัย (เช่น บ้านปูนชั้นเดียว/บ้านปูน 2 ชั้น/บ้านครึ่งปูนครึ่งไม้/อาคารพาณิชย์/สภาพแข็งแรง
มั่นคง/สภาพทรุดโทรม เป็นต้น).....

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในบ้าน เป็นระเบียบ/ไม่เป็นระเบียบ/มีสิ่งอำนวยความสะดวก ยกตัวอย่าง
พอสังเขป เช่น ตู้เย็น พัดลม โทรทัศน์ หม้อหุงข้าว อื่น ๆ.....

การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกบ้าน เช่น สะอาด ร่มรื่น น่าอยู่ เป็นต้น.....

ภาวะพึ่งพิงของสมาชิกในครอบครัวผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์

- มีผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป อาศัยอยู่ด้วยกัน จำนวน.....คน
- มีคนวัยแรงงาน อายุ 18 – 59 ปีบริบูรณ์ แต่ว่างงาน จำนวน.....คน ระบุสาเหตุ.....
- มีเด็กแรกเกิดอายุไม่เกิน 6 ปีบริบูรณ์ และลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด จำนวน.....คน
ไม่ได้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด จำนวน.....คน
ระบุสาเหตุ ไม่ทราบข้อมูล (เข้าไม่ถึงสิทธิสวัสดิการ) คุณสมบัติไม่เป็นไปตามเงื่อนไขโครงการฯ
- มีเด็กอายุ 6 ปี – 18 ปีบริบูรณ์ ไม่มีพ่อ – แม่เลี้ยงดู จำนวน.....คน
- มีคนพิการ / ผู้ป่วยติดเตียง / เจ็บป่วยเรื้อรัง จำนวน.....คน
- มีบุคคลในครอบครัวเป็นพ่อ – แม่เลี้ยงเดี่ยว จำนวน.....คน

ข้อมูลสมาชิกในครอบครัวของผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ที่บรรลุนิติภาวะและอยู่ในพื้นที่เดียวกัน

ลำดับที่	คำนำหน้า / ชื่อ - สกุล	อายุ (ปี)	เพศ	ความสัมพันธ์กับผู้ขอฯ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้ ต่อเดือน (บาท)	สภาพร่างกาย			ประวัติ การใช้สาร เสพติด		ประวัติ อาชญากรรม		เบอร์ โทรศัพท์
								ปกติ	พิการ	ป่วยเรื้อรัง	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	

ข้อมูลอื่น ๆ ที่นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย พิจารณาเห็นสมควรเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณาฯ

.....

.....

.....

.....

► ข้อมูลผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
ชื่อเล่น.....เลขประจำตัวประชาชน.....เชื้อชาติ.....
สัญชาติ.....ศาสนา.....โทรศัพท์มือถือ..... ID LINE.....

สถานภาพ

โสด สมรสอยู่ด้วยกัน สมรสแยกกันอยู่ หย่าร้าง
 ไม่ได้สมรสแต่อยู่ด้วยกัน หม้าย (คู่สมรสเสียชีวิต) อื่น ๆ (ระบุ).....

ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน

บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

ที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

ประวัติการศึกษา

ไม่ได้รับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อื่น ๆ (ระบุ).....

อาชีพและรายได้ (เดิม)

อาชีพ.....ตำแหน่งงาน.....
สถานที่ทำงาน.....ที่อยู่หน่วยงาน / บริษัท / ห้างร้าน.....
โทรศัพท์มือถือ.....รายได้เฉลี่ยเดือนละ.....บาท สาเหตุที่ออกจากงาน.....

อาชีพและรายได้ (ปัจจุบัน)

อาชีพ.....ตำแหน่งงาน.....
สถานที่ทำงาน.....ที่อยู่หน่วยงาน / บริษัท / ห้างร้าน.....
โทรศัพท์มือถือ.....รายได้เฉลี่ยเดือนละ.....บาท
รายได้อื่นๆ (ระบุ).....รวมรายได้เฉลี่ยเดือนละ.....บาท

ค่าใช้จ่าย

รายจ่ายเฉลี่ยเดือนละ.....บาท
ภาระหนี้สิน
 หนี้สินในระบบ.....บาท หนี้สินนอกระบบ.....บาท

ข้อมูลบุตรของผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ (หากไม่มีบุตรให้ข้ามไปข้อถัดไป)

จำนวนบุตร.....คน
 เพศชาย จำนวน.....คน
 เพศหญิง จำนวน.....คน

บุตรคนที่ 1

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

ชื่อเล่น.....เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ศาสนา.....โทรศัพท์มือถือ.....

ที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

อาชีพและรายได้

อาชีพ.....ตำแหน่งงาน.....

สถานที่ทำงาน.....ที่อยู่หน่วยงาน / บริษัท / ห้างร้าน.....

โทรศัพท์มือถือ.....รายได้เฉลี่ยเดือนละ.....บาท

บุตรคนที่ 2

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

ชื่อเล่น.....เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ศาสนา.....โทรศัพท์มือถือ.....

ที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

อาชีพและรายได้

อาชีพ.....ตำแหน่งงาน.....

สถานที่ทำงาน.....ที่อยู่หน่วยงาน / บริษัท / ห้างร้าน.....

โทรศัพท์มือถือ.....รายได้เฉลี่ยเดือนละ.....บาท

บุตรคนที่ 3

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

ชื่อเล่น.....เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ศาสนา.....โทรศัพท์มือถือ.....

ที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

อาชีพและรายได้

อาชีพ.....ตำแหน่งงาน.....

สถานที่ทำงาน.....ที่อยู่หน่วยงาน / บริษัท / ห้างร้าน.....

โทรศัพท์มือถือ.....รายได้เฉลี่ยเดือนละ.....บาท

ปัจจุบันท่านพักอาศัยอยู่ด้วยกับผู้สูงอายุหรือไม่.....

ปัจจุบันท่านให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุหรือไม่และด้านใดบ้าง.....

ประวัติด้านสุขภาพของผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์

- สุขภาพแข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัว
- มีโรคประจำตัวเรื้อรัง เช่น โรคความดันโลหิตสูง/โรคไขมันในเลือดสูง/โรคเบาหวาน/โรคหัวใจ/โรคไต
โรคซึมเศร้า/โรคเอดส์ / เป็นต้น ระบุ.....
- มีภาวะหลงลืม/สมองเสื่อม/อื่นๆ ระบุ.....
- ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในชีวิตประจำวัน เช่น ป่วยติดเตียง เคลื่อนไหวร่างกายได้น้อย มีอาการจิตเวชร่วม
และมีความพิการ เป็นต้น

สภาพที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์

- มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองและมีความมั่นคงถาวร
- มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง แต่ไม่มีความมั่นคงถาวร
- อาศัยอยู่กับบุคคลอื่น เช่น ญาติ พี่น้อง คนรู้จัก เพื่อนบ้าน เป็นต้น
- มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง แต่ปลุกบนที่ดินบุคคลอื่น เช่น ที่ดินเอกชน ที่ดินวัด พื้นที่สาธารณะ พื้นที่บุกรุก เป็นต้น
- อาศัยอยู่บ้านเช่า / ห้องเช่า
ลักษณะที่อยู่อาศัย (เช่น บ้านปูนชั้นเดียว/บ้านปูน 2 ชั้น/บ้านครึ่งปูนครึ่งไม้/อาคารพาณิชย์/สภาพแข็งแรง
มั่นคง/สภาพทรุดโทรม เป็นต้น).....

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในบ้าน เป็นระเบียบ/ไม่เป็นระเบียบ/มีสิ่งอำนวยความสะดวก ยกตัวอย่าง
พอสังเขป เช่น ตู้เย็น พัดลม โทรทัศน์ หม้อหุงข้าว อื่น ๆ.....

การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกบ้าน เช่น สะอาด ร่มรื่น น่าอยู่ เป็นต้น.....

สิทธิสวัสดิการที่ได้รับของผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์

- ไม่เคยได้รับ
- เคยได้รับ ปีงบประมาณ พ.ศ..... จำนวน..... ครั้ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น.....บาท
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - เงินสงเคราะห์ ระบุ.....
  - เงินทุนประกอบอาชีพ ระบุ.....
  - เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
  - เบี้ยคนพิการ
  - เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

- เงินซ่อมแซมบ้าน (เช่น พม./อบจ./เหล่ากาชาด/อำเภอ/CSR เป็นต้น).....
- สวัสดิการอื่นจากภาครัฐ ระบุ.....
- สวัสดิการจากหน่วยงานอื่น.....
- เงินกู้ ระบุ.....
- อื่นๆ ระบุ.....

- สวัสดิการโครงการเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี พ.ศ. 2565
  - ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี พ.ศ. 2565
  - ไม่ได้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี พ.ศ. 2565 เนื่องจาก.....

ด้านภาวะพึ่งพิงของสมาชิกในครอบครัวผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์

(ใช้สำหรับผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่คนละบ้านกับผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์)

- มีผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป อาศัยอยู่ด้วยกัน จำนวน.....คน
- มีคนวัยแรงงาน อายุ 18 – 59 ปีบริบูรณ์ แต่ว่างงาน จำนวน.....คน ระบุสาเหตุ.....
- มีเด็กแรกเกิดอายุไม่เกิน 6 ปีบริบูรณ์ และลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด จำนวน.....คน
ไม่ได้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด จำนวน.....คน
ระบุสาเหตุ ไม่ทราบข้อมูล (เข้าไม่ถึงสิทธิสวัสดิการ) คุณสมบัติไม่เป็นไปตามเงื่อนไขโครงการฯ
- มีเด็กอายุ 6 ปี - 18 ปีบริบูรณ์ ไม่มีพ่อ – แม่เลี้ยงดู จำนวน.....คน
- มีคนพิการ / ผู้ป่วยติดเตียง / เจ็บป่วยเรื้อรัง จำนวน.....คน
- มีบุคคลในครอบครัวเป็นพ่อ – แม่เลี้ยงเดี่ยว จำนวน.....คน

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง.....

นักสังคมสงเคราะห์/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ผลการพิจารณาคูณสมบัติและความเหมาะสมของผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์และผู้สูงอายุที่เป็นครอบครัวอุปถัมภ์

วันที่ประชุมคณะกรรมการฯ.....ครั้งที่.....

- เห็นชอบคุณสมบัติและความเหมาะสม
- ไม่เห็นชอบคุณสมบัติและความเหมาะสม ระบุเหตุผลและความเห็นเพิ่มเติม.....

ลงชื่อ.....
(.....)

อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ /พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด.....

วันที่.....

หมายเหตุ : ผู้ลงนามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามผู้ได้รับมอบอำนาจ

ข้าพเจ้ามีความประสงค์ขอรับการสนับสนุนเงินช่วยเหลือในการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์
ตามระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุว่าด้วยการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ พ.ศ. 2566 โดยยินยอมปฏิบัติตาม
หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการจ่ายเงินตามระเบียบฯ โดยได้รับสิทธิเงินช่วยเหลือเป็นรายเดือน เดือนละ.....บาท
(.....) ตั้งแต่เดือน..... พ.ศ..... ถึงเดือน..... พ.ศ..... รวมทั้งสิ้น.....เดือน
ด้วยวิธีการ โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝาก ธนาคาร..... สาขา..... ชื่อบัญชีผู้ได้รับอนุญาต
(เท่านั้น)..... เลขบัญชี..... ผ่านระบบ KTB Corporate Online

เลขที่ .....

แบบแจ้งข้อมูลการรับเงินโอนผ่านระบบ KTB Corporate Online

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

เรียน ....(ผู้อำนวยการกองคลัง หัวหน้ากองคลัง หรือตำแหน่งอื่นใด).....

ข้าพเจ้า..... ตำแหน่ง.....
เลขประจำตัวประชาชน
สำนัก/กอง/ศูนย์.....สังกัดกรม.....กระทรวง.....
อยู่บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
เบอร์โทรศัพท์.....

ขอรับเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online โดยได้แนบสำเนาหน้าสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารมาเพื่อเป็น
หลักฐานด้วยแล้ว

- กรณีเป็นข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ที่สังกัดส่วนราชการผู้จ่าย
 เพื่อเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารที่ใช้สำหรับรับเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทน
บัญชีเงินฝากธนาคาร.....สาขา.....
ประเภท.....เลขที่บัญชีเงินฝากธนาคาร.....
 เพื่อเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารอื่น ตามที่..... (หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิก)..... อนุญาต
บัญชีเงินฝากธนาคาร.....สาขา.....
ประเภท.....เลขที่บัญชีเงินฝากธนาคาร.....
 กรณีเป็นบุคคลภายนอกเพื่อเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร.....สาขา.....
ประเภท.....เลขที่บัญชีเงินฝากธนาคาร.....

และเมื่อ.....(ระบุชื่อส่วนราชการ).....โอนเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online แล้ว ให้ส่งข้อมูลการโอนเงิน
ผ่านช่องทาง

- ข้อความแจ้งเตือนผ่านโทรศัพท์มือถือ (SMS) ที่เบอร์โทรศัพท์.....
 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ตาม e-mail address.....

ลงชื่อ.....ผู้มีสิทธิรับเงิน
(.....)

หมายเหตุ : เลขที่ของแบบแจ้งข้อมูลการรับเงินโอนผ่านระบบ KTB Corporate Online ให้ระบุหมายเลขกำกับ
เรียงกันไปทุกฉบับ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำทะเบียนคุมการโอนเงิน

หมายเหตุ : การลงพื้นที่เยี่ยมบ้านสอบข้อเท็จจริง ขอให้แนบภาพถ่ายประกอบทุกครั้ง

แบบบันทึกข้อตกลงการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้อตกลงฉบับนี้จัดทำขึ้น ณ.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ระหว่าง.....โดย.....ซึ่งต่อไป
ในข้อตกลงนี้เรียกว่า “**ผู้อนุญาต**” ฝ่ายหนึ่งกับ

ชื่อ-นามสกุล.....อายุ.....ปี เลขประจำตัว
ประชาชน.....เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ศาสนา.....
โทรศัพท์มือถือ.....บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....
หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....ซึ่งต่อไปในข้อตกลงนี้เรียกว่า “**ผู้ได้รับอนุญาต**”

ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ ชื่อ นาย/นาง/นางสาว.....
นามสกุล.....อายุ.....ปี เลขประจำตัวประชาชน.....เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....
ศาสนา.....โทรศัพท์มือถือ.....
บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ได้รับอนุญาตเป็นครอบครัวอุปถัมภ์กับผู้สูงอายุ (ระบุความสัมพันธ์).....

ผู้ได้รับอนุญาตยินยอมและตกลงที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

1. ดูแลอุปถัมภ์ผู้สูงอายุให้ได้รับปัจจัยสี่ที่เหมาะสม ดูแลด้านสุขภาพกาย สุขภาพใจ และสุขภาพจิต
ของผู้สูงอายุเป็นอย่างดี หากผู้สูงอายุเกิดการเจ็บป่วยหรือประสบอุบัติเหตุหรือมีเหตุจำเป็นที่ต้องได้รับ
การดูแลรักษาจากแพทย์ ผู้ได้รับอนุญาตจะรับผิดชอบการแจ้งญาติและหน่วยงานในการรักษาพยาบาล
รวมถึงหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลรักษาอย่างทันต่อสถานการณ์โดยทันที
2. ดูแลจัดระเบียบสภาพแวดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งภายในบ้านและภายนอกบ้าน
ให้มีความสะอาด ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ และเป็นระเบียบ เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วย
สำหรับผู้สูงอายุและบุคคลกลุ่มเปราะบางอื่นในครอบครัว
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับสิทธิสวัสดิการต่างๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546
และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
4. ผู้ได้รับอนุญาตยินยอมให้นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อนุญาตหรือหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้องในการดูแลผู้สูงอายุ เยี่ยมผู้สูงอายุและประเมินผลการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ตามความเหมาะสม
และในกรณีจำเป็นเร่งด่วนเกิดภาวะวิกฤตกับผู้สูงอายุ ผู้ได้รับอนุญาตยินยอมให้เข้าเยี่ยมผู้สูงอายุในเวลากลางคืนได้
5. กรณีผู้สูงอายุตายต้องแจ้งผู้อนุญาต ภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่ผู้สูงอายุตาย
6. กรณีผู้ได้รับอนุญาตย้ายที่อยู่ต้องแจ้งให้ผู้อนุญาต ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 วันทำการ
7. การสิ้นสุดการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์

ตามระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุว่าด้วยการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ พ.ศ. 2566
ข้อ 10 (1) – (4) การเป็นครอบครัวอุปถัมภ์สิ้นสุดลงในกรณี ดังต่อไปนี้

(1) ผู้สูงอายุหรือผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ตาย

(2) ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองดูแลภายในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ และให้หมายความรวมถึง สถานสงเคราะห์ สถานดูแล สถานคุ้มครอง หรือสถานที่อื่นของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการในลักษณะเดียวกัน

(3) ครอบครัวอุปถัมภ์ขอยกเลิกการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์

(4) อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี สั่งให้ยกเลิกการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ตามความเห็นของคณะกรรมการด้วยเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

- กรณีผู้สูงอายุที่มีบุตรหลานหรือญาติพี่น้องมาแสดงตัวต่อผู้อนุญาต และแจ้งความประสงค์ขอรับผู้สูงอายุไปดูแลอุปถัมภ์เอง และผู้อนุญาตได้พิจารณาเห็นสมควรให้บุตรหลานหรือญาติพี่น้องเป็นผู้ดูแลอุปถัมภ์ผู้สูงอายุได้

- กรณีผู้ได้รับอนุญาตคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุไม่เหมาะสม โดยการลงพื้นที่เยี่ยมเยียนบ้านเพื่อประเมินและสอบข้อเท็จจริงจากนักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

- กรณีผู้ได้รับอนุญาตไม่สามารถคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุได้ โดยการลงพื้นที่เยี่ยมเยียนบ้านเพื่อประเมินและสอบข้อเท็จจริงจากนักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

- กรณีผู้สูงอายุแจ้งว่า ไม่ประสงค์จะอยู่ในความคุ้มครองดูแลของผู้ได้รับอนุญาต

- กรณีผู้ได้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงข้อหนึ่งข้อใดและผู้อนุญาตพิจารณาเห็นว่า เป็นเหตุสมควรให้ยกเลิกการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์

8. กรณีการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์สิ้นสุดลงตามข้อ 7. ของข้อตกลงนี้ ผู้ได้รับอนุญาตยินยอมปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของผู้อนุญาต

9. กรณีผู้ได้รับอนุญาตได้รับการสนับสนุนเงินช่วยเหลือในการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ โดยไม่มีสิทธิ ผู้ได้รับอนุญาตยินยอมชดใช้เงินดังกล่าวคืน

ทั้งสองฝ่ายได้อ่านข้อความในบันทึกข้อตกลงการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ และเข้าใจรายละเอียดอย่างครบถ้วนแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....ผู้ได้รับอนุญาต
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้อนุญาต
(.....)

ลงชื่อ.....พยานคนที่ 1
(.....)

ลงชื่อ.....พยานคนที่ 2
(.....)

หมายเหตุ : !!! สำคัญ !!!

* ผู้อนุญาต หมายถึง อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

* ผู้ได้รับอนุญาต หมายถึง ครอบครัวอุปถัมภ์

* พยานคนที่ 1 คือ บุคคลในครอบครัวที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวของผู้ขอคุ้มครองผู้สูงอายุฯ และข้อมูลผู้สูงอายุได้

* พยานคนที่ 2 คือ ผู้นำท้องที่/ผู้นำท้องถิ่น/อภม./อสม./ประธานชุมชน/เครือข่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง

รายงานผลการติดตามเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุและครอบครัวอุปถัมภ์แบบเป็นประจำ (รายเดือน)

ครั้งที่.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

1. ข้อมูลผู้สูงอายุที่เป็นครอบครัวอุปถัมภ์

นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
ชื่อเล่น.....เลขประจำตัวประชาชน.....เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ศาสนา.....
โทรศัพท์มือถือ.....
บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

2. ข้อมูลผู้ได้รับอนุญาต

นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
ชื่อเล่น.....เลขประจำตัวประชาชน.....เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ศาสนา.....
โทรศัพท์มือถือ.....
บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

3. ผลการติดตามการเยี่ยมเยียน

3.1 ด้านความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ

.....
.....

3.2 ด้านพฤติกรรมของผู้สูงอายุที่เปลี่ยนแปลง

.....
.....

3.3 ด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ

.....
.....

3.4 ด้านอื่น ๆ

3.4.1 ด้านอาชีพและรายได้

.....
.....

3.4.2 ด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคม

.....
.....

3.4.3 ด้านทักษะการเข้าสังคม

.....
.....

3.5 ด้านการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการจากภาครัฐ

.....
.....

ความเห็นเพิ่มเติมของนักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....

ความเห็นเพิ่มเติมของผู้นำท้องที่/ผู้นำท้องถิ่น/อพม./อสม./ประธานชุมชน/เครือข่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง

.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....(ผู้สูงอายุ)

(.....)

โทรศัพท์มือถือ.....

(ลงชื่อ).....(ผู้ได้รับอนุญาต)

(.....)

โทรศัพท์มือถือ.....

ID LINE.....

(ลงชื่อ).....(พยานคนที่ 1)

(.....)

โทรศัพท์มือถือ.....

ID LINE.....

(ลงชื่อ).....(พยานคนที่ 2)

(.....)

โทรศัพท์มือถือ.....

ID LINE.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

นักสังคมสงเคราะห์/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย/เครือข่าย

วันที่.....

หมายเหตุ : !!! สำคัญ !!!

- * ผู้อนุญาต หมายถึง อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี
- * ผู้ได้รับอนุญาต หมายถึง ครอบครัวอุปถัมภ์
- * พยานคนที่ 1 คือ บุคคลในครอบครัวที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวของผู้ขอคุ้มครองผู้สูงอายุฯ และข้อมูลผู้สูงอายุได้
- * พยานคนที่ 2 คือ ผู้นำท้องที่/ผู้นำท้องถิ่น/อพม./อสม./ประธานชุมชน/เครือข่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- * การลงพื้นที่เยี่ยมเยียนผู้สูงอายุ ขอให้แนบภาพถ่ายประกอบ อย่างน้อย 5 - 10 ภาพ

รายงานผลการติดตามเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุและครอบครัวอุปถัมภ์อย่างต่อเนื่อง (แบบรายปี)
เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือในปีงบประมาณถัดไป

ครั้งที่.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

1. ข้อมูลผู้สูงอายุที่เป็นครอบครัวอุปถัมภ์

นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
ชื่อเล่น.....เลขประจำตัวประชาชน.....เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ศาสนา.....
โทรศัพท์มือถือ.....
บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

2. ข้อมูลผู้ได้รับอนุญาต

นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
ชื่อเล่น.....เลขประจำตัวประชาชน.....เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ศาสนา.....
โทรศัพท์มือถือ.....
บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

3. ผลการติดตามการเยี่ยมเยียน

3.1 ด้านความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ

.....
.....

3.2 ด้านพฤติกรรมของผู้สูงอายุที่เปลี่ยนแปลง

.....
.....

3.3 ด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ

.....
.....

3.4 ด้านอื่น ๆ

3.4.1 ด้านอาชีพและรายได้

.....
.....

3.4.2 ด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคม

.....
.....

3.4.3 ด้านทักษะการเข้าสังคม.....

.....

3.5 ด้านการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการจากภาครัฐ.....

.....

ความเห็นเพิ่มเติมของนักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ความเห็นเพิ่มเติมของผู้นำท้องที่/ผู้นำท้องถิ่น/อพม./อสม./ประธานชุมชน/เครือข่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง

.....

4. รายละเอียดการอนุมัติให้ความช่วยเหลือเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ

4.1 ผู้ที่มีความประสงค์ขอรับเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ได้รับผู้สูงอายุเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ข้างต้น เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... โดยได้รับการสนับสนุนค่าตอบแทนในการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ จำนวน.....บาทต่อเดือน (.....) ตั้งแต่เดือน.....พ.ศ.....ถึงเดือน.....พ.ศ.....รวมทั้งสิ้น.....เดือน เป็นเงินทั้งสิ้น.....บาท (.....)

4.2 อนุมัติตามหนังสือ ที่...../.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความเห็นเพิ่มเติมของนักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

เห็นสมควร ให้ผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ได้รับสิทธิเป็นครอบครัวอุปถัมภ์อย่างต่อเนื่อง โดยได้รับการสนับสนุนเงินช่วยเหลือในการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ จำนวน.....บาทต่อเดือน (.....)

เนื่องจาก.....

.....

เห็นสมควร ให้ครอบครัวอุปถัมภ์ ตามข้อ 2 เป็นผู้คุ้มครองผู้สูงอายุฯ รายเดิม
เนื่องจาก.....

ไม่เห็นสมควร ให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองแบบครอบครัวอุปถัมภ์จากครอบครัวอุปถัมภ์รายเดิม
ตามข้อ 2 อย่างต่อเนื่อง

เนื่องจาก.....

ไม่เห็นสมควร ให้ผู้ครอบครัวอุปถัมภ์ ตามข้อ 2 เป็นผู้คุ้มครองผู้สูงอายุฯ อย่างต่อเนื่อง
เนื่องจาก.....

(ลงชื่อ).....(ผู้สูงอายุ)
(.....)
โทรศัพท์มือถือ.....

(ลงชื่อ).....(ผู้ได้รับอนุญาต)
(.....)
โทรศัพท์มือถือ.....
ID LINE.....

(ลงชื่อ).....(พยานคนที่ 1)
(.....)
โทรศัพท์มือถือ.....
ID LINE.....

(ลงชื่อ).....(พยานคนที่ 2)
(.....)
โทรศัพท์มือถือ.....
ID LINE.....

หมายเหตุ : !!! สำคัญ !!!

- * ผู้อนุญาต หมายถึง อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี
- * ผู้ได้รับอนุญาต หมายถึง ครอบครัวอุปถัมภ์
- * พยานคนที่ 1 คือ บุคคลในครอบครัวที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวของผู้ขอคุ้มครองผู้สูงอายุฯ และข้อมูลผู้สูงอายุได้
- * พยานคนที่ 2 คือ ผู้นำท้องที่/ผู้นำท้องถิ่น/อพม./ประธานชุมชน/เครือข่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- * การลงพื้นที่เยี่ยมเยียนผู้สูงอายุ ขอให้แนบภาพถ่ายประกอบ อย่างน้อย 5 - 10 ภาพ

ภาพประกอบการลงพื้นที่เยี่ยมบ้านผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ
(อย่างน้อย 5 – 10 ภาพ ที่สื่อให้เห็นถึงการใช้ชีวิตประจำวัน รวมถึงสุขภาพ และสภาพที่อยู่อาศัย)

ภาพประกอบการลงพื้นที่เยี่ยมบ้านของผู้ขอคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์
(อย่างน้อย 5 – 10 ภาพ ที่สื่อให้เห็นถึงการใช้ชีวิตประจำวัน รวมถึงสุขภาพและสภาพที่อยู่อาศัย)

แบบครอบครัวอุปถัมภ์ขอยกเลิกการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอยกเลิกการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ

เรียน อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ/ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
อาศัยอยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์มือถือ.....เป็นครอบครัวอุปถัมภ์
ของนาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
ชื่อเล่น.....เลขประจำตัวประชาชน.....เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ศาสนา.....
โทรศัพท์มือถือ.....

บัดนี้ข้าพเจ้า มีความประสงค์ขอยกเลิกการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ เนื่องด้วยมีเหตุผล
ความจำเป็นที่ไม่สามารถคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์.....
.....
.....
.....
.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ).....ผู้ได้รับอนุญาต
(.....)

(ลงชื่อ).....(พยานคนที่ 1) (ลงชื่อ).....(พยานคนที่ 2)
(.....) (.....)
โทรศัพท์มือถือ..... โทรศัพท์มือถือ.....

หมายเหตุ : !!! สำคัญ !!!

- * ผู้อนุญาต หมายถึง อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี
- * ผู้ได้รับอนุญาต หมายถึง ครอบครัวอุปถัมภ์
- * พยานคนที่ 1 คือ บุคคลในครอบครัวที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวของผู้ขอคุ้มครองผู้สูงอายุฯ และข้อมูลผู้สูงอายุได้
- * พยานคนที่ 2 คือ ผู้นำท้องที่/ผู้นำท้องถิ่น/อภม./อสม./ประธานชุมชน/เครือข่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก

ระเบียบ

ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุ
ว่าด้วยการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์
พ.ศ. ๒๕๖๖

ด้วยกรมกิจการผู้สูงอายุ มีภารกิจเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ในด้านต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ และการสร้างความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ตามนโยบายรัฐบาล อีกทั้งเพื่อตอบสนองผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่มีความต้องการอยู่กับครอบครัว ชุมชน และสังคม สอดรับกับสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ที่ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวไม่สามารถดูแลผู้สูงอายุได้ ดังนั้น เพื่อคุ้มครองผู้สูงอายุให้มีความปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี ด้วยการสนับสนุนให้ครอบครัว ชุมชน ดูแลผู้สูงอายุ และทำให้ผู้สูงอายุได้อยู่ร่วมกับครอบครัว ชุมชน และสังคม ตลอดจนเพื่อให้มีระเบียบในการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับข้อ ๒ แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงาน ผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุ ว่าด้วยการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ครอบครัวอุปถัมภ์” หมายความว่า บุคคลหรือครอบครัวที่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน และไม่มีผู้ดูแลหรือมีแต่ไม่สามารถเลี้ยงดูได้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ ซึ่งอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

ข้อ ๔ การคุ้มครองตามระเบียบนี้ ผู้สูงอายุต้องยินยอมเป็นหนังสือตามแบบที่อธิบดีกำหนด กรณีผู้สูงอายุไม่สามารถให้การยินยอมได้ ให้นักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ

การขอคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุให้ขอได้เพียงคราวละหนึ่งคน หากจะรับมากกว่านั้น ให้ระบุเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องรับผู้สูงอายุไว้คุ้มครองดูแลมากกว่าหนึ่งคน

ข้อ ๕ ผู้ที่มีความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ หรือผู้ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีซึ่งมีความพร้อมและศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุ อาจได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการ เป็นราย ๆ ไป

(๓) มีที่อยู่อาศัยที่เป็นหลักแหล่ง และอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกับผู้สูงอายุ

(๔) ได้รับความยินยอมจากสมาชิกทุกคนในครอบครัวว่ามีความพร้อมในการคุ้มครองผู้สูงอายุ

(๕) ไม่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และอยู่ระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล

ข้อ ๖ การขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ให้ยื่นความประสงค์ตามแบบที่อธิบดีกำหนด ดังนี้

(๑) ในท้องที่กรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอได้ที่กรมกิจการผู้สูงอายุ หรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค หรือหน่วยงานที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอได้ที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุที่อยู่ในจังหวัดนั้น

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง ต้องแสดงเอกสารหลักฐานของผู้ยื่น ได้แก่ ทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวประเภทหนึ่งประเภทใดที่มีเลขประจำตัวประชาชน รูปถ่ายหน้าตรง ซึ่งถ่ายไว้ไม่เกินหกเดือน จำนวน ๑ รูป

ข้อ ๗ ให้นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายไปเยี่ยมบ้านของผู้ยื่นคำขอและผู้สูงอายุ เพื่อสอบข้อเท็จจริงให้ได้ข้อมูลประวัติบุคคล ครอบครัว บุคคลที่เกี่ยวข้อง สภาพความเป็นอยู่ และความเหมาะสม ตามแบบที่อธิบดีกำหนด เสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาคคุณสมบัติและความเหมาะสมของผู้ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ เสนอต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๘ ให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) อนุญาตเป็นครอบครัวอุปถัมภ์

(๒) อนุมัติให้ความช่วยเหลือคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุแก่ครอบครัวอุปถัมภ์ ครอบครัวละ ๒,๐๐๐ บาท ต่อผู้สูงอายุหนึ่งคนต่อเดือน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและเหมาะสม อาจพิจารณาให้เงินช่วยเหลือได้ไม่เกินครอบครัวละ ๓,๐๐๐ บาทต่อผู้สูงอายุหนึ่งคนต่อเดือน

(๓) สั่งยกเลิกการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์

การอนุญาตตาม (๑) ให้ผู้ได้รับอนุญาตเป็นครอบครัวอุปถัมภ์จัดทำบันทึกข้อตกลงตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๙ ให้นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงพื้นที่เพื่อติดตามเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุ และครอบครัวอุปถัมภ์เป็นประจำ ทั้งนี้ ให้รายงานผลการติดตามเยี่ยมเยียนพร้อมรูปถ่ายของผู้สูงอายุ และครอบครัวอุปถัมภ์ต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ตามแบบที่อธิบดีกำหนดปีละหนึ่งครั้ง จนกว่าการคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุจะสิ้นสุดลง

ข้อ ๑๐ การเป็นครอบครัวอุปถัมภ์สิ้นสุดลงในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้สูงอายุหรือผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ตาย

(๒) ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองดูแลภายในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ และให้หมายความรวมถึง สถานสงเคราะห์ สถานดูแล สถานคุ้มครอง หรือสถานที่อื่นของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการในลักษณะเดียวกัน

(๓) ครอบครัวอุปถัมภ์ขอยกเลิกการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์

(๔) อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี สั่งให้ยกเลิกการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ตามความเห็นของคณะกรรมการด้วยเหตุที่ไม่สามารถคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุได้ คุ้มครองดูแลผู้สูงอายุไม่เหมาะสม ไม่ปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงตามข้อ ๘ วรรคสอง ผู้สูงอายุไม่ประสงค์จะอยู่ในความคุ้มครองดูแลของครอบครัวอุปถัมภ์ มีผู้รับผู้สูงอายุไปคุ้มครองดูแล หรือเหตุอื่นตามความเห็นของคณะกรรมการ

การยื่นขอยกเลิกการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ตาม (๓) ให้นำความในข้อ ๖ (๑) และ (๒) มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ ให้อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติและแบบเอกสาร ตลอดจนวินิจฉัยชี้ขาดในกรณีมีข้อขัดแย้งในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

แรมรุ้ง วรวัธ

อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

ข้อตกลง

กรมบัญชีกลาง

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๒.๒/ ๕๐๕๖๖

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบทำความตกลงการจ่ายเงินโครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ

เรียน อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ พม ๐๔๐๔/๔๘๖๑ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๓
๒. หนังสือกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ พม ๐๔๐๔/๗๖๔๐ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓
๓. หนังสือกรมกิจการผู้สูงอายุ ด่วนที่สุด ที่ พม ๐๔๐๔/๑๑๗๔๘ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงกรมกิจการผู้สูงอายุแจ้งว่า สถานการณ์ประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงอายุตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และจะก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมสูงอายุระดับสมบูรณ์ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ประเทศไทยมีผู้สูงอายุจำนวนทั้งสิ้น ๑๑,๑๓๖,๐๕๙ คน (ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ธันวาคม ๒๕๖๒) ซึ่งประชากรผู้สูงอายุในปัจจุบันแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ ๑ กลุ่มผู้สูงอายุติดสังคม (Social Bound) ร้อยละ ๗๙.๕ ของประชากรผู้สูงอายุทั้งหมด กลุ่มที่ ๒ กลุ่มผู้สูงอายุติดบ้าน (Home Bound) ร้อยละ ๑๙ ของประชากรผู้สูงอายุทั้งหมด และกลุ่มที่ ๓ กลุ่มผู้สูงอายุติดเตียง (Bed Bound) ร้อยละ ๑.๕ ของประชากรผู้สูงอายุทั้งหมด (ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ๒๕๖๑) จากสถานการณ์ผู้สูงอายุในประเทศไทยที่เพิ่มมากขึ้นต่อเนื่องทุกปี รวมถึงผู้สูงอายุที่เข้ารับบริการและอยู่ระหว่างรอคิวเข้ารับบริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจน ถูกทอดทิ้ง และไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง ซึ่งจากสถิติพบว่าผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง ร้อยละ ๘.๗ จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมที่จะรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมทางโครงสร้างประชากร ซึ่งรูปแบบหนึ่งคือ การจัดบริการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ รวมทั้งข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระบุว่าประเทศไทยมีเส้นความยากจนเพิ่มขึ้น ซึ่งเส้นความยากจนด้านอาหารเท่ากับ ๑,๓๒๓ บาทต่อคนต่อเดือน และเส้นความยากจนในหมวดที่ไม่ใช่ด้านอาหารเท่ากับ ๑,๑๖๙ บาทต่อคนต่อเดือน ประกอบกับสำนักงบประมาณได้กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายจำเป็นพื้นฐานของผู้รับบริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ เป็นค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย ค่าของใช้ส่วนตัว ค่าเครื่องนอน และค่าเวชภัณฑ์ ดังนี้ กรณีผู้สูงอายุที่สุขภาพแข็งแรงปกติ รวมทั้งสิ้นปีละ ๒๒,๔๒๗ บาทต่อคนต่อปี เฉลี่ยเดือนละ ๑,๘๖๘ บาทต่อคนต่อเดือน และกรณีผู้สูงอายุที่เจ็บป่วย รวมทั้งสิ้นปีละ ๓๑,๗๖๐ บาทต่อคนต่อปี เฉลี่ยเดือนละ ๒,๖๔๖ บาทต่อคนต่อเดือน กรมกิจการผู้สูงอายุ จึงได้จัดทำร่างระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุ ว่าด้วยการคุ้มครองผู้สูงอายุแบบครอบครัวอุปถัมภ์ พ.ศ. .... โดยร่างระเบียบนี้กำหนดวงเงินช่วยเหลือคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุแก่ครอบครัวอุปถัมภ์ ครอบครัวละ ๒,๐๐๐ บาทต่อผู้สูงอายุหนึ่งคนต่อเดือน เว้นแต่มีเหตุจำเป็น และเหมาะสมอาจพิจารณาให้เงินช่วยเหลือได้ไม่เกิน ครอบครัวละ ๓,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน ดังนั้น จึงขออนุมัติอัตราวงเงินค่าใช้จ่ายและรายการค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ ครอบครัวละ ๒,๐๐๐ บาทต่อผู้สูงอายุหนึ่งคนต่อหนึ่งเดือน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและเหมาะสมอาจพิจารณาให้เงินช่วยเหลือได้ไม่เกิน ครอบครัวละ ๓,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายระเบียบของทางราชการ และเพื่อก่อให้เกิดการส่งเสริมให้ภาคประชาชน ชุมชนมีส่วนร่วมในการคุ้มครองผู้สูงอายุ โดยการสนับสนุนของภาครัฐ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมบัญชีกลาง ...

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เพื่อให้กรมกิจการผู้สูงอายุสามารถจ่ายเงินช่วยเหลือ
คุ้มครองดูแลผู้สูงอายุแก่ครอบครัวอุปถัมภ์ได้ตามวัตถุประสงค์ จึงอนุญาตให้กรมกิจการผู้สูงอายุจ่ายเงินช่วยเหลือ
คุ้มครองดูแลผู้สูงอายุแก่ครอบครัวอุปถัมภ์ครอบครัวละ ๒,๐๐๐ บาทต่อผู้สูงอายุหนึ่งคนต่อเดือน เว้นแต่
มีเหตุจำเป็นและเหมาะสมอาจพิจารณาให้เงินช่วยเหลือได้ไม่เกินครอบครัวละ ๓,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน
ได้ตามที่ขอทำความตกลง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กฤษา ตันติเตมิต

(นางสาวกฤษา ตันติเตมิต)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๕๖

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๕๐

คำถาม
คำตอบ
ที่พบบ่อย

คำถาม

ผู้ได้รับเงินครอบครัวอุปถัมภ์ต้องรายงานตัวทุกปีเพื่อยืนยันสิทธิให้ได้รับเงินต่อเนื่องหรือไม่ และจะได้รับความช่วยเหลือตลอดทั้งปีหรือครั้งเดียว

คำตอบ

ได้รับอย่างต่อเนื่องเป็นรายเดือนตามระเบียบ โดยข้อ 9 ในระเบียบกำหนดให้นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงพื้นที่เพื่อติดตามเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุ และครอบครัวอุปถัมภ์เป็นประจำ ทั้งนี้ ให้รายงานผลการติดตามเยี่ยมเยียนพร้อมรูปถ่ายของผู้สูงอายุ และครอบครัวอุปถัมภ์ต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ตามแบบที่อธิบดีกำหนดปีละหนึ่งครั้ง จนกว่าการคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุจะสิ้นสุดลง เว้นแต่จะสิ้นสุดการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ ตามระเบียบ ข้อ ๑๐

คำถาม

หากเคยได้รับเงินสงเคราะห์ และเงินอื่นๆจากรัฐมีสิทธิยื่นขอครอบครัวอุปถัมภ์หรือไม่

คำตอบ

สามารถได้รับเงินสงเคราะห์อื่นได้ หากเงินที่ได้รับสนับสนุนไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการตามความจำเป็นและความเหมาะสม

คำถาม

ครอบครัวที่บุตรหลานดูแลกันอยู่แล้วต้องดูแลกันมานานเท่าไรและต้องมีหนังสือรับรองการเป็นผู้ดูแลจากผู้นำชุมชนใหม่

คำตอบ

ต้องมีการดูแลผู้สูงอายุมาแล้วอย่างน้อย 6 เดือน และต้องมีผู้นำชุมชนรับรองตามแบบ คผส. 01

คำถาม

มีการจำกัดอายุผู้อุปถัมภ์ผู้สูงอายุหรือไม่

คำตอบ

มี ตามระเบียบฯ ในข้อ 5 กำหนดว่าต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ (หากเป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี ซึ่งมีความพร้อมและศักยภาพ ในการดูแลผู้สูงอายุ)

คำถาม

ผู้สูงอายุที่ได้รับบำนาญสามารถมีครอบครัวอุปถัมภ์ได้หรือไม่

คำตอบ

ไม่มีข้อห้ามสำหรับผู้สูงอายุที่ได้รับบำนาญ โดยต้องพิจารณาคุณสมบัติของผู้สูงอายุว่าเป็นผู้สูงอายุที่ยากจนหรือไม่ หากยากจน ผู้ดูแลสามารถยื่นความประสงค์ขอเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ได้

คำถาม

ผู้ประสงค์เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ไม่ได้อยู่จังหวัดเดียวกับผู้สูงอายุ แต่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่กับน้องสาวของผู้ประสงค์โดยน้องสาวประกอบอาชีพมีรายได้ประจำแต่เป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวผู้ยื่นควรเป็นผู้ใด

คำตอบ

ผู้ประสงค์เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ต้องเป็นผู้ที่ดูแลผู้สูงอายุ หรืออยู่อาศัยที่เดียวกันหรืออยู่ภายในชุมชนหรือหมู่บ้านเดียวกัน หากไม่ได้อยู่บ้านเดียวกัน ระยะห่างระหว่างบ้านของผู้ดูแลกับผู้สูงอายุ ต้องห่างกันไม่เกิน 1 กิโลเมตร

คำถาม

ผู้ประสงค์เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ 1 คนสามารถขออุปถัมภ์ผู้สูงอายุได้กี่คน

คำตอบ

ผู้ประสงค์เป็นครอบครัวอุปถัมภ์ 1 คน สามารถขออุปถัมภ์ผู้สูงอายุได้ 1 คน

คำถาม

กรณีการให้ลงเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุและครอบครัวอุปถัมภ์เป็นประจำโดยให้รายงานผลปีละ 1 ครั้งควรกำหนดว่าต้องลงเยี่ยมทุกกี่เดือนสามารถระบุได้หรือไม่

คำตอบ

การให้ลงเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ และครอบครัวอุปถัมภ์เป็นประจำ ควรลงเยี่ยม 3 เดือน/ครั้ง หรือ 6 เดือน/ครั้ง

